

EEN SOLDAAT UIT KERMT – Emile Reynders

Wordt het nu nog gedaan? Vroeger moesten alle schoolkinderen op 11 november paraat staat –vorst of regen geen bezwaar- om eer te brengen aan de oud-strijders: eerst een lange mis en dan koudkleumen aan het gedenkteken bij de kerk. We zongen dan het Belgische volkslied, de fanfare was er, de burgemeester met zijn sjerp, de pastoor met zijn wijwater-kwispel. Dat waren nog eens tijden!

Eén van de namen op het gedenkteken verdient toch wel onze aandacht in deze familiegeschiedenis –ook al is het aangetrouwde familie.

Reynders, Emilius, soldaat bij het 1st regiment artillerie te paard. Geboren op 24-06-1893 te Lummen, overleden op 14-10-

1918 te Thourhout op 25-jarige leeftijd, de lijkdienst was op 12-12-1918 te Kermt. Zijn graf zelf bevindt zich op het militaire kerkhof van Houthulst.

Emiel was de oudste broer van tante Amelie Reynders die trouwde met Isidoor Mees. De familie Reynders woonde op de Holrakkerwinning in Kermt vooraleer de familie Mees daar ging pachten. Armanda en Maria Mees hadden nog documenten van hun oom Emiel die vier jaar lang soldaat aan het IJzerfront was en vlak voor het einde nog tragisch sneuvelde.

Emiel staat niet in het *Guldenboek der Vuurkaarten*. Hij stierf immers al in oktober 1918 en de Vuurkaarten werden niet postuum toegekend.

Hij stierf in Torhout in het hospitaal. Torhout lag tijdens de oorlog in Duits bezet gebied. Het was een tamelijk belangrijke garnizoensstad voor de Duitsers. Ze hadden er lazaretten –o.a. in het toenmalige St Jozefsgesticht. Waarschijnlijk viel dat hospitaal in Belgische handen in oktober 1918.

De poging van de Duitse generaal Ludendorff om in het voorjaar van 1918 met een laatste uitval de strijd te winnen en dan vrede te sluiten, mislukt. Daarna zijn de geallieerden sterk in de meerderheid door de aankomst van meer dan een miljoen Amerikaanse soldaten in mei 1918. Na de lenteoffensieven van

Foto: het bos van Houthulst waar op 28 september het Bevrijdingsoffensief startte na de aanval.

1918 is het Duitse leger uitgeput en verzwakt. Koning Albert beseft dat een koerswijziging in zijn denken nodig is. Hij heeft het Belgische leger voor de ondergang weten te behoeden door het buiten

de grote geallieerde offensieven te houden maar weet dat hij nu moet handelen om achteraf te kunnen zeggen: "Wij waren er ook bij" In het noorden brengt het Belgische leger alles en iedereen op de been voor het ultieme geallieerde offensief, het eerste waaraan koning Albert wil deelnemen. Op 28 september, om 2.30u start het offensief van legergroep Vlaanderen met een artilleriebeschieting. Het was een helse dag met gutschende regen. Het terrein was herschapen tot een modderpoel met overal prikkeldraad, obusputten, stukgeschoten bomen en Duitse bunkers en mitrailleursnesten waaraan de soldaten met boeien gekluisterd waren.

Op 14 oktober startte de tweede fase van het eindoffensief. De Belgische inspanningen waren nu ook noord en noordoostwaarts gericht: op Torhout. De Belgen staken ook de IJzervlakte over tussen en Nieuwpoort en Diksmuide en achtervolgden de snel terugtrekkende Duitsers die weldra Oostende en Brugge ontruimden. Het korps van Michel rukte op naar Torhout, het Franse korps van Massenet valt aan met vijf divisies naar Roeselare en Tielt toe. Biebuyck start het offensief met drie Belgische divisies en één Franse naar Izegem toe en het Britse 2de leger moet Kortrijk veroveren. Op 15 oktober wordt de druk te groot: het Duitse front stort in elkaar

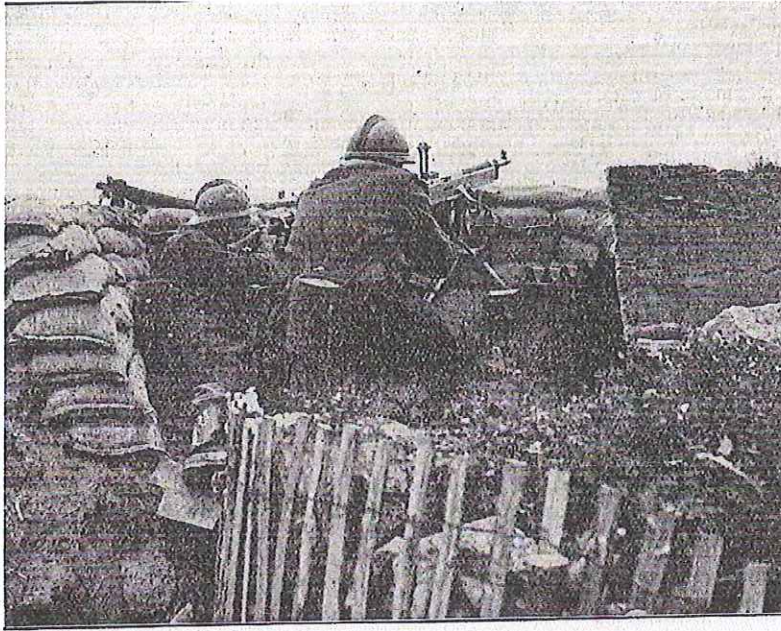
en de Duitsers trokken zich terug.

Les populations riveraines de la route Thourout-Ostende acclamant les soldats belges.
De bewoners van den weg Thourout-Oostende juichen de Belgische soldaten toe.

14 Oktober wordt aangegeven als de sterfdatum van Emiel... Het is dus waarschijnlijk dat hij bij die aanval, gekend onder *Het Bevrijdingsoffensief*, gesneuveld is.

Gedurende het bevrijdingsoffensief deden zich vele gevallen van desertie en insubordinatie voor. Soldaten weigerden hun uitrusting aan te trekken en de

Mitrailleuses belges devant le « no man's land » (septembre 1918).
Belgische mitrailleurs voor « no man's land » (September 1918).

aanvalsgreppels in te gaan. Ze waren vermoeid van de veldtocht en leden onder de gasaanvallen van de Duitsers. Tijdens het offensief moesten er verscheidene periodes van rust worden ingelast. Officieren hadden veel last om de soldaten in de hand te houden. Een officier beschreef als getuige bij een krijgsgerecht hoe hij zijn pistool uit de holster nam om een aantal onwillige soldaten te dwingen om verder te trekken.

Voor foto's en informatie over het eindoffensief: De Legerbode

n°772 15 november 1921 <http://www.forumeerstewereldoorlog.nl/viewtopic.php?t=14802>

HET OFFENSIEF DER VLAANDEREN

Den 28de September 1918 werd er een algemene aanval uitgevoerd op het front gelegen bezuiden Dixmude. Daags nadien ontving het 5^e linie, dat vóór Dixmude lag, het bevel zich meester te maken van de vijandelijke stellingen gelegen benoorden en dichtbij de stad. Men bedoelde daarbij de Andrinople-loopgraaf, welbekend sedert vier jaar.

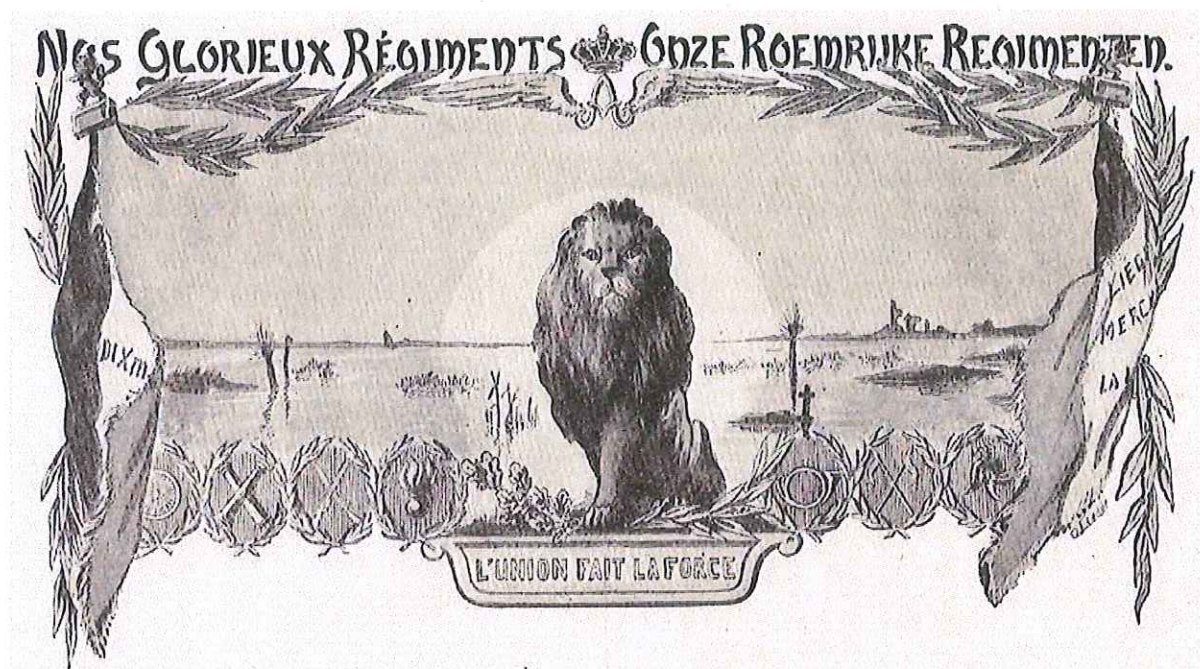
In weerwil van het herhaalde en schrikwekkende versperringsvuur van den vijand en den hardnekkigen weerstand geboden door degenen die de te veroveren loopgraaf bezetten, en ondanks de zware verliezen welke onze stormtroepen moesten onderstaan werden al de aangewezen oogmerken ingenomen. Enkele uren later werd een breed bruggenhoofd opgesteld benoorden Dixmude.

Den 11de October ging de 2^e I. A. de 11^e I. A. aflösen in den sector van de Zuider aanvalsgroepering. Het 5^e linie ging zich plaatsen in het Z. Z. N. in de nabijheid van de Ruiterstelling om er het 5^e jagers te voet af te lossen. 't Was van uit dien sector dat onze troepen den laatste grooten aanval zouden uitvoeren die ons tot de volledige zegepraal zou leiden.

Den 14de October, om 5 uur 35, bestormden onze bataljons de be-ruchte « Flandernstelling ». Onstuimig opdringend, overschreden onze jongens het goed aangelegde en onophoudelijke versperringsvuur, namen de « Flandernstelling » in, kwamen zonder moeite al de hinderpalen te boven, maar stuitten in de richting van het Oosten tegen een geweldig kruisvuur met mitrailleursbeschieting, hetgeen groote leemten in de rangen onzer eenheden teweegbracht.

Zonder zich noch om dit hellevuur noch om de artilleriebeschieting te bekommeren rukte de eerste golf voorwaarts terwijl de andere eenheden de mitrailleursensten tot overgave dwongen, niet zonder dat de

JESUS, MARIA, JOZEF!
 Bid voor de ziel van zaliger
 DEN HEER
EMILIUS REYNDERS
 Soldaat bij het 1e Reg. Art. te paard
 geboren te Lummen, den 24 Juni 1893,
 en heldhaftig voor 't Vaderland gesneuveld te
 Thourout, den 14 October 1918.

Hij streed als dapper soldaat te Haelen, te Aerschot, te Leuven en aan den Yzer en in 't laatste offensief, één maand vóór de bevrijding van ons land, stierf hij den dood der helden.

Om het jeugdig leven, dat zij offerden voor het heil der anderen, zullen de nakomelingen hen zegenen en den Heer loven om de werken, die Hij in zijne gerechtigheid door hen voor de latere geslachten zal verricht hebben. (Ps. 21.)

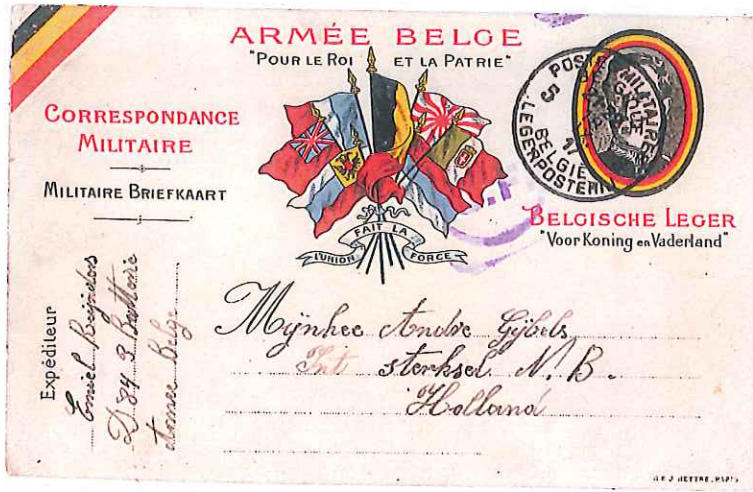
Heer, gij waart mijn licht en mijn heil, wien zou ik vreezen? In 't gewoel van den strijd bleef mijn hart onvervaard. (Ps. 24-4). Niemand heeft grooter liefde, dan wie zijn leven geeft voor zijne vrienden. (Joh. 15-13). Ontferm U dan mijner, gij vooral, die mijne vrienden zijt (Job, 5-6), opdat om 't aardse lijden en strijden mij de eeuwige eerlijkheid geschonken worde. (II Cor. 5.)

Vaartwel dan, teergeliefde ouders, broeders, zusters, bloedverwanten en vrienden. Ook mij viel het heengaan wel hard, zoo eenzaam, zoo verre van u... Doch de Heer heeft mij wedergenomen; Zijn Naam zij gezegend. (Job, 2-3). Eens zullen wij elkander weerzien, daar waar geen klagen of treuren meer zijn zal. (Apoc. 21.)

De plechtige lijkdienst zal plaats hebben in de parochiekerk te Kermt, op Donderdag, den 12 December, om 9 uren.

Een lijkdienst van wege het genootschap van O. L. Vrouw van Lourdes zal gehouden worden in de kerk van Spalbeek, op Vrijdag, den 13 December, om kwart vóór 8. — Een andere van wege 't Broederschap van den H. Amandus te Stockroye, op Donderdag, den 19 December, om 8 uren.

Van Emiel hebben we een kaart die hij schreef op 17 juli 1917 aan een vriend uit Kermt, soldaat André Gijbels die de oorlog overleefde als geïnterneerde soldaat in Nederland. Hij is bezig met na te denken over trouwen, maar wij hebben nog tijd genoeg wij zullen er nog genoeg vinden als wij tuiskomen. Helaas sneuvelt Emiel drie maanden later, hij geraakt niet meer terug thuis...

Er is ook nog een brief van zijn zuster Rosalie die vanuit Antwerpen schrijft naar haar familie in Kermt op 20 september 1914 –in het begin van de oorlog dus. Ze schrijft dat ze Mil gezien heeft en dat hij al vier of vijf keer in de slag geweest is. Hij is nu in een van de forten van Merksem en maakt zich zorgen over zijn familie in Limburg die al onder Duitse bezetting leeft. Hij wil gaan biechten want hij moet nog verder in de strijd.

Emiel heeft inderdaad al oorlog gezien. Volgens zijn doodsprentje heeft hij ook deelgenomen aan de Slag van de Zilveren Helmen te Haelen.

Het Belgische leger trekt zich in de loop van augustus en september terug naar het westen toe en graaft zich in achter de IJzer. Omdat de Belgische soldaten geen contact meer konden hebben met hun familie in bezet België, organiseerde de legertop een ersatz-familie voor hen. Elke soldaat kreeg een *marraine* toegewezen, een Franse dame die hen brieven schreef, hen opving als ze verlof hadden van het front, sokken breide, enz. Ook Emiel had een meter, een Française die Marie Bordes heette en hem vele brieven en kaarten schreef waarvan er enkele bewaard zijn gebleven. Begin 1918 organiseerde ze tijdens een van zijn verloven een reis naar Lourdes.

Don 17-7-1917

Beste vriend Andre

Ik hoop u te laten weten als dat ik uw laatste ontzagen heb vernas dat ik zeer kontrind van zijn en gij schrijft mij als dat ik gij mij uw portret zult op sturen en ik zal het mijne ook op zenden zoo gouw mogelijk en ik zijn tog nieuwsgierig om u eens te zien ik denk als dat gij nog altijd de zelfde zijt en hoe is het zijt gij nog niet ontrent getrouwd ik denk als dat gij daar nog al goed geavansseert zijt ik heb daar nog nooit niet opgedacht maar wij hebben nu tijel genoeg wij zullen nog genoeg vinden als wij thuis komen hier mede gaan ik eindigen en verwacht een klein antwoord uwen vriend Emiel Reynders